

Spørgsmål 2:

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 4. maj fra De Danske Landboforeninger, Landbrugsraadet og Dansk Familielandbrug vedrørende deres bemærkninger til L 58, jf. L 58 - bilag 9.

Svar:

Jeg bemærker indledningsvis, at en række forhold som fremdrages i henvendelsen - f.eks. spørgsmålet om øget sanktionsniveau, forældelsesfrist, ikrafttrædelsesdato, diverse tilpasninger i den eksisterende gødningsplanregulering etc. - direkte er aftalt som led i Vandmiljøplan II, som lovforslaget bygger på.

Jeg vil i det følgende kommentere forskellige elementer i henvendelsen fra landbrugserhvervet.

Næringsstofregnskaber

Normnedsættelsen er en del af aftalen vedrørende Vandmiljøplan II og skal bidrage til at reducere kvælstofbelastningen af vandmiljøet. Med hensyn til de økonomiske konsekvenser af normnedsættelsen henvises til de beregninger, der er foretaget af Statens Jordbrugs- og Fiskeriøkonomiske Institut, og som indgår i aftalen.

Næringsstofregnskaber på de enkelte bedrifter vil være et udmærket redskab for driftslederen til at vurdere næringsstoffabet. Næringsstoffabet er imidlertid afhængigt af en lang række faktorer herunder driftsledelse, men også af de klimatiske forhold, som den enkelte driftsleder ingen indflydelse har på.

Variierende klimaforhold fra år til år medfører betydelige årsvariationer i næringsstoffabet på de enkelte bedrifter. Næringsstofregnskaber er derfor ikke særlig anvendelige som regelstyringsværktøj, der bygger på idømmelse af bøder, hvis tabet overskrider bestemte tærskelværdier. Næringsstofregnskaber er mere anvendelige i kombination med en afgiftsmodel, hvor der pålægges en moderat afgift, hvis næringsstoffabet overskrider nærmere fastlagte tærskelværdier.

Det er således uholdbart at friholde landmænd for udarbejdelse af gødningsregnskaber, hvis de udarbejder næringsstofregnskaber, medmindre der fastsættes nærmere bestemmelser om, hvor store næringsstab der kan tolereres. Dette har vi for nærværende for lidt viden om, men det vil

være oplagt at arbejde med denne mulighed på længere sigt.

Forenklet ordning

En reduceret norm for vårbyg til hele arealet uanset afgrødevalg for mindre brug vil ikke være særlig hensigtsmæssig, idet driftslederen frit kan øge arealet med kvælstoffikserende afgrøder og dermed øge kvælstofbelastningen ad denne vej.

Normnedsættelse

Ifølge aftalen skal N-normen nedsættes med 10 procent fra niveauet i 1997/98, og der er tale om et vægtet gennemsnit på 10 procent. Vægtningen betyder, at nedsættelsen kan være mindre end 10 procent for visse afgrøder, såfremt nedsættelsen fastsættes højere for andre afgrøder, idet der skal tages hensyn til de enkelte afgrøders arealfordeling i 1997/98. Gødningsnormen ligger således ikke fast for tid og evighed for de enkelte afgrøder, idet gødningsnormerne kan justeres i henhold til ovennævnte princip. Der vil fortsat kunne fastsættes N-normer for nye afgrøder.

Det er Fødevarerministeriets opfattelse, at det ikke er muligt at foretage en nøjagtig beregning af det samlede kvælstofbehov på landsplan, idet der for hver bedrift indgår en lang række faktorer, som påvirker gødningsbehovet for hver enkelt afgrøde. En central beregning af gødningsbehovet på landsplan kan således kun opfattes som et groft skøn, men kan naturligvis anvendes som et værktøj til at afstemme, om kvælstofbehovet i gennemsnit er reduceret med 10% for alle afgrøder.

I Plantedirektoratets Statistik for Sædskifte- og Gødningsplaner i 1995/96 er kvælstofbehovet for de tilfældigt udvalgte bedrifter opgjort til 145 kg N/ha på basis af de nøgletal og gødningsregnskaber, som landmændene har indsendt. Såfremt disse tal er repræsentative for hele landbruget kan behovet for 1995/96 opgøres til ca. 395.000 tons kvælstof eksklusiv eftervirkning af husdyrgødning på 17.000 tons N og eksklusiv virkning af kvælstof i husdyrgødning fra udegående dyr på 15.000 tons N. Dette svarer til, at det totale kvælstofbehov opgjort på basis af landmændenes egne angivelser udgør godt 425.000 tons.

Landbrugets Rådgivningscenter vil fortsat være et væsentligt led i forbindelse med korrek-